

RELIGIOUS COMMUNITY OF QUAKERS "MEETING OF FRIENDS OF UKRAINE"
РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА КВАКЕРІВ "ЗБОРИ ДРУЗІВ УКРАЇНИ"

Релігійна організація «Релігійна громада Квакерів: Збори Друзів України» утворена без повідомлення державних органів і діє без статусу юридичної особи на підставі статті 35 Конституції України, статті 18 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статті 9 Європейської конвенції з прав людини, статті 8 Закону України "Про свободу совісті та релігійні організації", статті 1130 Цивільного кодексу України.

Клерк: Шеляженко Юрій Вадимович; Фортечний тупик 9, к. 82, м. Київ, 01042; e-mail: yurij.sheliazhenko@gmail.com, тел. моб. +380 97 3179326. **Вебсайт:** www.friends.org.ua

Вих. № 11 від 17.12.2024 р.

Президенту України
Володимиру Зеленському

Шановний Володимире Олександровичу!

Звертаюся до Вас за дорученням учасників та учасниць Релігійної організації «Релігійна громада Квакерів: Збори Друзів України» (далі – Збори Друзів України) відповідно до договору про спільну діяльність з метою сповідувати релігію разом без створення юридичної особи, письмовою формою якого є «Запис молитовного служіння Квакерів, яке дух рухає утворити Збори Друзів України», згідно із статтею 1130 Цивільного кодексу України. Відповідно до частини дев'ятої статті 8 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» повідомлення державних органів про утворення релігійної громади не є обов'язковим.

15.12.2024 р. Збори Друзів України вирішили звернутися до Президента України з листом про підтримку квакерами різдвяного перемир'я за умови, якщо російська сторона припинить повномасштабне вторгнення та виведе війська, а також про підтримку ядерної нейтральності – приєднання України до Договору про заборону ядерної зброї для недопущення ядерної війни, що загрожує виживанню українців і людства в цілому, для зменшення ризиків, пов'язаних із можливим вступом України до НАТО, та для сприяння припиненню російської агресії.

Просимо Вас, Володимире Олександровичу, розглянути можливість різдвяного перемир'я на справедливих умовах, прийнятних для України, а також розглянути можливість проведення зовнішньої політики ядерної нейтральності, приєднання України до Договору про заборону ядерної зброї, для забезпечення ядерної безпеки українців та людства в цілому і мінімізації ризиків ядерної війни в контексті можливого приєднання України до НАТО та позбавлення кремлівського режиму приводів для ганебного ядерного шантажу і безсовісного виправдовування злочинної російської агресії байками кремлівського диктатора про, нібито, можливість ядерного удару НАТО по Москві з території України гіперзвуковими ракетами, які долітають за 4-5 хвилин, чи балістичними ракетами, які долітають за 7-8 хвилин. Детальні міркування на користь політики різдвяного перемир'я та ядерної нейтральності дивіться у доданій статті «Мир в Україні потребує різдвяного припинення вогню та ядерного нейтралітету, пропонують квакери». Будемо молитися за справедливий мир в Україні.

З повагою,

Клерк Релігійної організації
«Релігійна громада Квакерів:
Збори Друзів України»

Додаток: на 5-ти арк.

Юрій Шеляженко

ВІЛЬНІ ЦИВІЛЬНІ. Вісник миру і сумлінної відмови
FREE CIVILIANS. Herald of peace and conscientious objection

Мир в Україні потребує різдвяного припинення вогню та ядерного нейтралітету, пропонують квакери¹

Оприлюднено 17 Грудня, 2024

Переклад українською мовою статті Юрія Шеляженка "Peace in Ukraine Needs Christmas Ceasefire and Nuclear Neutrality, Quakers Suggest" на сайті "Світ без війни" (World BEYOND War) від 09.12.2024 р.²

Після більш ніж тисячі днів повномасштабного вторгнення Росії в Україну, засудженого міжнародною спільнотою, і понад мільйон жертв безглузда війна в Україні має закінчитися.

Українські квакери запропонували різдвяне перемир'я для початку мирних переговорів чим швидше, тим краще, бажано між 25 грудня та 7 січня, коли Різдво святкують в Україні та Росії. «Молимося за мир і справедливість», – йшлося у проповіді 08.12.2024 р.³

Мирні переговори можуть передбачати запровадження режиму припинення вогню, членство в НАТО як гарантію безпеки для України, ядерний нейтралітет (приєднання до Договору про заборону ядерної зброї, ДЗЯЗ) України, зобов'язання НАТО дозволити ядерний нейтралітет членам альянсу як гарантію безпеки для Росії та готовність обох сторін вирішувати свої територіальні суперечки мирним шляхом.

¹ <https://www.civilni.media/182/>

² <https://worldbeyondwar.org/peace-in-ukraine-needs-christmas-ceasefire-and-nuclear-neutrality-quakers-suggest/>

³ <https://friends.org.ua/475>

Опитування громадської думки як в Росії, так і в Україні показують підтримку мирних переговорів, але водночас і значну підтримку несумісних позицій обох урядів. Проте багато людей не бажають битися на війні за радикальні вимоги своїх урядів. Мільйони втекли з Росії та України, щоб не бути примусово мобілізованими до м'ясорубки. Російський уряд оголошує таких людей «іноземними агентами» і безжально репресує сумлінних відмовників від військової служби та антивоєнних активістів. В Україні ув'язнюють відмовників, викрадають чоловіків на вулицях і насильно транспортують їх до військових центрів комплектування, де ті, хто відмовляється воювати, зазнають нелюдського поводження, зафіксовано декілька випадків смерті у несвободі. У російській та українській арміях пандемія дезертирства.

Росія наполягає на тому, що Україна повинна відмовитися від окупованих територій і прагнення вступити в НАТО. Існують суперечливі твердження про те, що окуповані Росією території України історично нібито були населені росіянами, і протилежні заяви про те, що російська колоніальна політика та заперечення існування України як незалежної держави не мають законних підстав у міжнародному праві.

Україна офіційно відмовляється поступатися будь-якими територіями та вважає членство в НАТО єдиною дієвою гарантією безпеки, яка може запобігти подальшим нападам Росії, хоча Україна (згідно з інтерв'ю президента Зеленського Sky News) готова добровільно обмежитися дипломатичними зусиллями із повернення окупованих Росією територій, без застосування зброї, в обмін на запрошення до НАТО без гарантій статті 5 щодо окупованих Росією територій.

Поки ці позиції фіксуються як такі, що не підлягають обговоренню, російський наступ розширює окуповані території України, а український контрнаступ охопив невелику частину території Росії, яку деякі пропагандисти в Україні називають історичними українськими землями.

Війна загострилася після російського удару гіперзвуковою балістичною ракетою середньої дальності по українському місту Дніпро, що було очевидною ядерною погрозою, коли уряд України отримав від Сполучених Штатів та інших західних урядів дозвіл на використання їхньої зброї для завдання ударів далеко вглиб Росії після стверджуваного вступу у війну Північної Кореї на боці Росії.

Стверджуючи, що прагнення України щодо членства в НАТО не можуть бути предметом торгу, тоді як новообраний президент Трамп готовий зробити це

розмінною монетою для переговорів з Путіним, президент Зеленський дав зрозуміти, що позбавлення цієї єдиної реальної гарантії безпеки з боку Заходу може змусити Україну переглянути рішення про відмову від ядерної зброї, прийняте в 1990-х роках.

Небезпечні неофіційні сигнали про те, що Україна реально може повернути собі ядерну зброю, якщо їй не дозволять приєднатися до НАТО, вже використовуються Кремлем як привід для ескалації свого ядерного шантажу, хоча офіційно ці сигнали спростовуються заявами про те, що Україна виконує свої зобов'язання за Договором про нерозповсюдження ядерної зброї, ДНЯЗ⁴. Однак, будучи однією з країн з найменшим страхом ядерної війни у світі, як показують опитування, Україна, схоже, має деяких радикалів серед своєї правлячої еліти, які схильні безрозсудно твердити, що «у нас буде ядерна парасолька НАТО або своя ядерна зброя».

Після номінацій “яструбів” Трампа на ключові посади у сфері зовнішньої політики, включно з кандидаткою на посаду посла в ООН, яка підтримувала членство України в НАТО у 2022 році, після публічних обмінів меседжами в ЗМІ між людьми Трампа та Путіна, які свідчать про підхід «мир через силу» та відсутність бажання йти на компроміси з обох боків, цілком можливо, що план «миру за 24 години» новообраного президента Трампа буде швидко відхилений з боку Кремля і далі буде посилюватися військова підтримка України, не виключаючи навіть бряцання ядерною зброєю.

Запобігання ядерній війні між НАТО та Росією заради виживання людства вимагає, щоб російська агресивна війна була припинена мирним і чесним шляхом, не «замороженням» війни, а справжнім процесом примирення. З цією метою необхідні трансформації в архітектурі світової безпеки, і дух змін уже ширяє в повітрі, обговорюються необхідні реформи НАТО та ООН.

Найважливіша необхідна зміна полягає в тому, щоб зробити НАТО менш загрозливим для Росії, де його зараз сприймають як ворожий ядерний альянс. Досвід війни в Україні показує, що НАТО могло б допомогти Україні в оборонній війні звичайними засобами, без ядерного стримування. Це обережне зменшення ядерної загрози може стати основою для довгострокового врегулювання з Росією, навіть

⁴ <https://www.civilni.media/141/>

якщо НАТО не відмовиться від так званої «політики відкритих дверей», яка дратує Кремль.

Звичайно, було б ідеально розпустити НАТО разом з усіма військовими альянсами та арміями в світі, здати у металолом усі ядерні та звичайні озброєння і надати ООН більше повноважень і ресурсів для посилення ненасильницького глобального урядування та мирного вирішення конфліктів. Однак через відсутність належної освіти з питань миру більшість людей майже всюди все ще довіряються арміям і військовим альянсам замість діалогу з розбудови миру та дипломатії. Оскільки ентузіасти мирних рухів поки що не змінили цю ситуацію, потрібно думати про поступовий перехід до загального миру, крок за кроком.

Після першого кроку, припинення вогню, відданість ядерному нейтралітету може стати ціннісним рішенням із загальнолюдською привабливістю для завершення війни в Україні.

Під час Богослужіння квакерів 24.11.2024 р.⁵ проповідувалася така думка: «На саміті в Ріо-де-Жанейро лідери 20-ти найбільших світових економік у своїй декларації зобов'язалися звільнити світ від ядерної зброї. І справді, ядерної війни не повинно бути: це означатиме мільйони вбитих і міста, перетворені на радіоактивні цвинтарі. Я уявляю, як Україна також може зробити внесок у звільнення світу від ядерної зброї. Ми можемо приєднатися до Договору про заборону ядерної зброї, і тоді, навіть якщо Україна вступить до НАТО, на українській території не буде ядерної зброї та ядерних навчань».

Нинішні держави-учасниці ДЗЯЗ та мирні рухи можуть запропонувати ядерний нейтралітет для України та терпимість щодо ядерного нейтралітету в НАТО як спосіб знайти порозуміння з Росією. Вони могли б нагадати союзникам по НАТО і їх суперникам про їхні зобов'язання добросовісно докладати зусиль для повного ядерного роззброєння відповідно до статті VI Договору про нерозповсюдження ядерної зброї та наполягати на тому, що "ядерний клуб" повинен припинити погрожувати світу ядерним апокаліпсисом, за іронією долі, заради так званої "безпеки".

Якщо НАТО дозволить членам приєднуватися до ДЗЯЗ, не лише Україна, але й традиційно миролюбні країни, такі як Швеція, Норвегія та Фінляндія, можуть

⁵ <https://friends.org.ua/381>

розглянути можливість ядерного нейтралітету в НАТО, зменшуючи ризики ядерної війни чи будь-якої війни в Європі.

Росія вже терпить ядерний нейтралітет таких союзників і партнерів, як Казахстан (член Організації договору про колективну безпеку, що діє під егідою Росії) і Монголія, тому з боку країн НАТО було б пропорційно узгодити таку ж саму політику.

Окрім прямої шкоди від російської агресії проти України, є також антидемократичні тенденції та перебільшені взаємні звинувачення у розпалюванні міжнаціональної ворожнечі до ворога через офіційну пропаганду як в Росії, так і в Україні. Хоча ця подібність між агресором і жертвою не може бути виправданням для російської агресії, сьогодні вбачається, що для справжнього примирення в майбутньому потрібні певні мирні перетворення в обох суспільствах. На цьому шляху перетворень можуть допомогти як знання, так і віра.

Українські квакери (Збори Друзів України) та інші пацифісти сподіваються, що мейнстрімні церкви, які безсоромно* благословляють війну та мілітаризм, з часом можуть бути повернуті на бік світла шляхом поширення миролюбних релігійних світоглядів і світського гуманістичного пацифізму.

Ми відкрили в Україні «Школу Пацифізму ВІЛЬНІ ЦИВІЛЬНІ»⁶, яка дає людям знання про природу та практики справжнього миру, а коли цей проект набуде достатнього розвитку, у нас є плани допомогти російським друзям у створенні подібної школи.

Український Рух Пацифістів, як учасник мережі "Світ без війни" (World BEYOND War), продовжуватиме сприяти зусиллям із освіти заради миру у нашій всесвітній мережі, метою якої є ліквідація усіх воєн.

** "Президент Путін, який розпочав цю жорстоку загарбницьку війну, погрожує вдарити по Києву новою ракетою з вибуховою силою, близькою до ядерної. Патріарх Московський подякував вченим за таку фантастичну зброю і закликав християн ставати воїнами. Це мерзенний союз злочинця з антихристом, обидва обманщики своєї пастви і обидва служать дияволу. Отче наш на небесах, будь ласка, пошли їм хоч проблиск здорового глузду, щоб змусити їх покаятися" — з проповіді на Богослужінні Квакерів 01.12.2024 р.⁷*

⁶ <https://www.civilni.media/76/>

⁷ <https://friends.org.ua/412>